

[Elgaard.]

på dette problem, bl. a. gennem bebudelsen af et forslag om præmiering af opsparing. Må jeg i denne forbindelse henstille til regeringen, at den fortsat som hidtil i samarbejde med rigsdagen vil bestræbe sig for at spare på de offentlige udgifter, hvor der er mulighed derfor.

Der er jo som allerede nævnt af det ærede medlem hr. H. C. Hansen nu kun få dage til et års fødselsdagen for den nuværende regering. I lovgivningsmæssig henseende har det år, der nu er forløbet, været et indholdsrigt år, antagelig mere indholdsrigt, end adskillige af det høje tings medlemmer egentlig har brudt sig om. Men stående overfor dette jubilæum finder jeg alligevel anledning til at føre tanken tilbage til den episode, der førte til regeringsskiftet, nemlig til den såkaldte smørdebat.

Fedtstofrationeringen blev ophævet den 7. november 1950, og resultaterne af denne foranstaltning kan nu nogenlunde gøres op. Det vil huskes, at den socialdemokratiske regering gik hårdt imod ophævelsen af rationeringen; ophævelsen ville, hævdede man, koste landet mellem 100 og 150 mill. kr. i dyrebar valuta.

Hvordan er det nu gået med denne spådom? I det sidste mejeriår er den danske smørekseport steget fra 144 til 156 mill. kg, og det er sket, skønt koantallet er ca. 70 000 mindre; alligevel er vi nået op på en produktion på højde med den store produktion i 1930'erne. Lad os nu et øjeblik se på det hjemlige forbrug, der efter socialdemokratiets opfattelse ville formindske vore indtægter ved smørekseporten betydeligt. I hele mejeriåret er forbruget herhjemme steget fra 18 til 22 mill. kg. Da gennemsnitsprisen pr. kg andrager ca. 5 kr. 70 øre, vil det sige, at stigningen i forbruget repræsenterer et beløb på 22,8 mill. kr. og ikke som spået fra socialdemokratisk side mindst 100 mill. kr. Et andet spørgsmål er det så, om vi i det hele taget har haft muligheder for at eksportere den forøgede mængde, der nu er gået til hjemmemarkedet. I samme periode har vi ved en noget større eksport af fedt forøget vore valutaindtægter med 30 mill. kr., så der er ingen grund for de ærede medlemmer, der i dette ting stemte for fedtstofrationeringens ophævelse, til at angre denne deres afstemning.

Da den nuværende regering trådte til, satte den sig som sit hovedmål at bekæmpe inflationen og genskabe balance på Danmarks valutaregnskab. Midlerne for at nå disse mål har været flere. Jeg skal ikke her gennemgå de mere eller mindre ubehagelige love af

finanspolitisk karakter, som det var nødvendigt at gennemføre for at bremse op for en truende udvikling, en udvikling, som den afløste socialdemokratiske regering vel havde peget på, men som den ikke på et tilstrækkelig tidligt tidspunkt havde grebet effektivt ind overfor. Eller for at sige det på en anden måde: de midler, som den foruden de finanspolitiske tog i anvendelse, f. eks. overførsel af varer fra den frie til den bundne liste, garanterede ikke en varig bedring af vore økonomiske forhold, tværtimod.

Ved finanslovdebatten i oktober 1950 udtalte den tidligere statsminister, det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, om socialdemokratiets syn på den økonomiske politik — citatet er fra rigsdagstidende sp. 188 —:

„Men det er en misforståelse, hvis man tror, at vort afgørende økonomiske problem i øjeblikket — den stadig stigende tendens til underskud på betalingsbalancen — alene vil kunne løses gennem større produktion. Det vil tage tid, før produktionsforøgelsen vil gøre sig tilstrækkeligt gældende, og det, der er hovedproblemet i dag, nemlig: at forøge eksporten, at fastholde investeringerne, at opretholde fornøden kontrol med importen og holde igen på forbruget, løses ikke automatisk ved blot at øge produktionen.“

Der er meget i denne udtalelse, som jeg helt og fuldt kan tiltræde, men der er den principielle forskel på venstres og socialdemokratiets syn på disse spørgsmål, at vi mener, at betingelserne for en varig beskæftigelse er en udvidelse og ikke en bræmsning af den frie vareomsætning. En nedskæring af importen kan vel i øjeblikket bedre valutabalancen og måske også beskæftigelsen, men på lang sigt er dette en farlig politik. Den fører tilbage til forholdene i de første år efter befrielsen med sortbørslønninger og med en unyttig såkaldt „askebægerindustri“ og ikke til en forøget eksportproduktion, og det er jo det, der må være formålet. Selv de skrappeste produktionsordninger og restriktioner — det har det praktiske liv jo vist — vil ikke kunne dæmme op for en sådan udvikling, og det er derfor, regeringen har ønsket at gå den anden vej, nemlig i takt med den økonomiske udvikling at frigøre samhandelen med den øvrige verden, en frigørelse, som vi forøvrigt gennem vort medlemskab af OEEC har forpligtet os til.

Resultaterne af den nuværende regerings politik kan selvfølgelig ikke i øjeblikket gøres endeligt og afgørende op, men virkningerne er i hvert fald begyndt at melde sig og de frie, regulerende kræfter at sætte-